

Region Hovedstaden

Forslag til budget 2020 – 2023 -udvalgene

Nye Initiativer
Regional udvikling

**NYE BUDGETFORSLAG
2020-2023
REGIONAL UDVIKLING**

Nr.	Drift				Side
	2020	2021	2022	2023	
REGIONAL UDVIKLING	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	
7.0 Forsknings- innovations- og uddannelsesudvalget					7
7.1 Fremtidens STEM kompetencer i hovedstadsområdet	4,0	4,0	4,0	4,0	8
I alt Forsknings- innovations- og uddannelsesudvalget	4,0	4,0	4,0	4,0	
8.0 Miljø- og Klimaudvalget					11
8.1 Afklaring af oprydningsmuligheder ved Collstropgrunden syd for Esrum Sø	0,5	0,6			12
8.2 Fremme brugen af genanvendelige materialer som erstatning for jomfruelige råstoffer	0,7	0,7	0,8	0,8	15
8.3 En forstærket indsats overfor grundvandkritiske pesticider, herunder udbredelse af boringsnære beskyttelsesområ	3,0	3,0			17
I alt Miljø- og Klimaudvalget	4,2	4,3	0,8	0,8	
9.0 Trafikudvalget					21
9.1 Opgradering af information ved stoppesteder	1,7				22
9.2 Busfremkommelighed	2,7				24
9.3 Kombinationsrejser med cykel	1,0	2,0			26
9.4 Fortsat indsats for støjbekæmpelse	0,5	0,6	0,4		28
9.5 Videreførelse af indsatsen for grøn mobilitet og infrastruktur (CPH Electric mm.)	3,0	3,0	3,0	3,0	30
I alt Trafikudvalget	8,9	5,6	3,4	3,0	
I alt Regional Udvikling	17,1	13,9	8,2	7,8	

BUDGETFORSLAG 2020-2023

FORSKNINGS- INNOVATIONS- OG UDDANNELSESUDVALGET

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 7.1 Fremtidens STEM kompetencer i hovedstadsområdet
Fremsat af: Forsknings- innovations- og uddannelsesudvalget
Formål og indhold: Der er mangel på STEM-kompetencer (Science, Technology, Engineering, Math) i hele landet. Hovedstadsområdet alene står for næsten halvdelen af den samlede efterspørgsel på STEM-kompetencer i Danmark, og i 2025 forventes et udækket behov for 17.000 med STEM-kompetencer i hovedstadsregionen. Det gælder både personer med videregående uddannelser og personer med en erhvervsuddannelse. Erhvervs-, vækst- og forskningsudvalget godkendte på mødet d. 26. februar 2019 rammedokumentet ”Fremtidens STEM-kompetencer i hovedstadsområdet 2019-2022” for at imødekomme denne udfordring. Administrationen foreslår derfor, at der afsættes midler til en indsats, der skal forberede og understøtte, at flere gymnasieelever til at vælge en STEM-uddannelse. I hovedstadsregionen er det kun 14,6 % af studenterne (stx), som fortsætter på en naturvidenskabelig eller teknisk videregående uddannelse to år efter dimissionen¹. En styrket indsats med særlig fokus på gymnasielever, potentialer og motivation for videre uddannelses- og karrieremuligheder inden for STEM-områderne skal understøtte og fastholde interessen hos flere, så de vælger en STEM-uddannelse for dermed at reducere en del af behovet for STEM-uddannede. <u>Eksempler på indsatser og aktiviteter</u> Der kan igangsætte flere forskellige indsatser eller aktiviteter som fx: • Fokus på valg af studieretning i gymnasiet i forhold til at motivere til at vælge STEM-orienterede retninger fx ved at understøtte og udvikle STEM-interesse allerede i udskolingen. • Afholde større STEM-events med fokus på nogle af FN’s verdensmål mhp. at vække gymnasieelevers interesse for naturvidenskab og teknologi med forskellige workshops og hands-on-aktiviteter i forbindelse med aktuelle udfordringer på klima og miljø. • Ekspert-besøgsordninger hvor kvalificerede naturvidenskabelige og teknologiekspertes gennem besøg på skolerne styrker elevernes interesse for naturvidenskab og teknologi og kobler teori med praksis. • Mere skole-virksomhedssamarbejde med udgangspunkt i studievalgsprojektet for 3.g’ere med det formål, at eleverne gennem projektet kan se en stærk kobling mellem STEM-fagene i gymnasiet, og hvordan de kan omsætte den viden til praktiske problemløsninger på en virksomhed, f.eks. ESS eller regionens egne hospitaler. Her kan det eventuelt også være relevant at udvide en indsats til også at omfatte erhvervsuddannelserne. Ovenstående er som nævnt eksempler på indsatser og aktiviteter med fokus på at få flere gymnasieelever til at vælge en STEM-uddannelse. En nærmere konkretisering og projektudvikling af indsatser og aktiviteter skal ske i tæt dialog og samarbejde med relevante

¹ Kilde: ”Studenters overgang til tekniske og naturvidenskabelige uddannelser”, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd 2017.

aktører på området som fx skoler, kommuner, virksomheder, interesseorganisationer mv., såfremt der bevilges midler til en indsats på området.

Skalering:

Det gælder for alle indsatser, at de kan skaleres op og ned alt efter hvor omfattende, og hvor langt ud i regionen indsatsen skal række.

Det forventes, at evt. afsatte midler skal geares til et endnu højere beløb gennem fundraising og medfinansiering fra deltagende parter.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	4,0	4,0	4,0	4,0
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	4,0	4,0	4,0	4,0

Forslaget skal ikke tilsagnsbudgetteres.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Flere med STEM-kompetencer i Region Hovedstaden

I 2025 vil der mangle 17.000 personer med STEM-kompetencer i hovedstadsregionen, og det gælder både personer med videregående uddannelse og personer med en erhvervsuddannelse. Derfor er forligspartierne enige om at afsætte 16 mio. kr. i en periode over 4 år for at øge interessen for og søgningen til STEM-uddannelser blandt unge - med særligt fokus på elever i grundskolens udskoling og på gymnasieelever.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget bidrager især til verdensmål 4 (kvalitetsuddannelse) og 8 (anstændige jobs og økonomisk vækst), da det vil bidrage til, at flere vælger en uddannelse inden for STEM, der i fremtiden vil være et område, hvor der vil mangle personer med pågældende kompetencer. Forslaget bidrager også til verdensmål 17 (partnerskaber for handling), da det vil bidrage til koordination, sammenhæng og samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, virksomheder og andre relevante aktører.

BUDGETFORSLAG 2020-2023

MILJØ- OG KLIMAUDVALGET

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 8.1 Afklaring af oprydningsmuligheder ved Collstropgrunden syd for Esum Sø
Fremsat af: Miljø- og Klimaudvalget
Formål og indhold: Afdække en mulig teknisk tilgang til oprensning af grunden ved Collstrop (generationsforurening) Hvor stor en økonomisk projektramme skal der til for at få afprøvet de tiltag, der er i gang på Københavns universitet (Marina Bergen Jensen, KU og John Flyvbjerg, Region H) i fuldskala. 500.000 - 1.000.000? Administrationens bemærkninger: Projektet kan med fordel opdeles i to faser: Formålet med fase 1 skal være at etablere et beslutningsgrundlag for, hvilken type oprydning, der mest hensigtsmæssigt kan foretages ved Collstrop-grunden på baggrund af blandt andet en fastlæggelse af målsætning for indsatsen. Afklaringen af målsætning for indsats forventes endvidere at skulle afklares med Staten, som er myndighed på området. Dette er afgørende for at kunne fastlægge et oprydningsomfang på Collstrop-grunden. Om nødvendigt skal der i projektets fase 1 også identificeres, hvilke undersøgelser der skal udføres i forhold til de 1-2 mest fordelagtige løsninger, før den endelige beslutning om gennemførelse af et oprydningsprojekt kan tages. I fase 2 kan der ske en pilottest eller afprøvning af de i fase 1 1-2 mest fordelagtige løsningsforslag. Herunder kan den af KU forslåede løsning komme i betragtning, såfremt denne opfylder den i fase 1 fastlagte målsætning, samt opfylder kravet om at være en af de 1-2 mest fordelagtige løsninger. Analysen af mulige løsningsforslag i fase 1 afgør, om det giver mening (dvs. er fordelagtig) at gennemføre et eller to pilottest af mulige oprensningssløsninger. Baggrund: Collstropgrunden er defineret som en såkaldt generationsforurening. Det er den, fordi det er særlig dyrt (mere end 50 mio.kr.) at rydde forureningen op. Grunden ligger ca. 850 m. syd for Esum Sø, og den er kraftigt forurenet med blandt andet arsen, krom og kobber. Forureningen stammer fra den træimprægnering, der foregik på grunden indtil 1976. På længere sigt er der risiko for, at forureningen via et grøftesystem ved grunden transporteres med overfladevandet mod nord til et målsat vandløbssystem og derefter til Esum Sø. Med henblik på at forhindre transport af arsen længere væk end til det nærliggende grøftesystem, har Naturstyrelsen (som ejer af grunden??) i 1996 og 2011 bortgravet forurenet bundsediment fra grøftesystemet. I flere omgange har det været beskrevet, hvilke oprydningsmuligheder der foreligger. Nogle muligheder omfatter en totaloprensning af hele forureningen, mens andre omfatter en fjernelse af risikoen over for mennesker og miljø, dvs. at kun en del af forureningen, der udgør en risiko, ryddes op. Forskellige oprydningsmuligheder på Collstropgrunden blev systematisk gennemgået i hhv. 1991, 1994 og senest i 2006. Derudover er der også senere, fx i en henvendelse fra Københavns Universitet i 2019, beskrevet nyere muligheder for oprydning.

Da de systematiske gennemgange af oprydningmulighederne er forholdsvis gamle, er de økonomiske beregninger i rapporterne ikke længere aktuelle, samtidig med at de nyeste tekniske metoder til oprydning naturligvis ikke er beskrevet i rapporterne.

Det foreslås derfor, at der i fase 1 gennemføres et projekt med det formål at skabe et opdateret overblik over egnede afværgeteknikker og -strategier, dvs. egnede oprydningmuligheder i forhold til Collstrop-grunden og målsætningen for oprydningen. For de mest egnede oprydningmuligheder eller oprydningsscenarier skal projektet beskrive følgende forhold:

- tekniske detaljer ved oprydningsscenarier
- oprensningseffektivitet,
- oprensningstid,
- lokale afledte effekter,
- økonomi, og
- utilsigtede miljømæssige påvirkninger

Fase 1 skal resultere i en samlet vurdering af, hvilken eller hvilke oprydninger, der mest hensigtsmæssigt kan foretages ved Collstropgrunden. Oprydningmulighederne skal yderligere kvalificeres i fase 2.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid:

Pengene til finansiering af regionernes indsats i forhold til overfladevand er endnu ikke afsat af staten. Det var planen, at forhandlingerne mellem stat og regioner skulle gennemføres i 2019, men forhandlingerne er som følge af den politiske situation endnu ikke gået i gang. Som følge heraf er der ikke afsat minder til gennemførelse af nærværende projekt i regionens nuværende budgetter. Nedenstående budget dækker projektets fase 1. Omkostningerne til fase 2 er ikke medtaget, da udgifterne til pilotforsøg ikke kendes før fase 1 er afsluttet.

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk	0,2	0,2		
Øvrig drift	0,3	0,4		
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal	¼ ÅV	¼ ÅV		
Samlet udgift	0,5	0,6		

Det bør for forslaget vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført, om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgettaftalen:

De store generationsforureninger repræsenterer en række udfordringer for samfundet som hele. Regionen ønsker at belyse, hvordan disse udfordringer kan håndteres, hvorfor der afsættes i alt 1,1 mio. kr. til et forskningsprojekt, som skal vise, hvordan man teknisk kan håndtere oprydningen på Collstropgrunden.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Initiativet vil først og fremmest bidrage til sikringen af livet på land (FN's verdensmål nr. 15), herunder beskytte og bevare økosystemer på land og i ferskvand i henhold til forpligtigelser under internationale aftaler, idet det beskyttede område ved Esrum Sø er et Natura 2000 område.

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 8.2 Fremme brugen af genanvendelige materialer som erstatning for jomfruelige råstoffer
Fremسات af: Miljø- og Klimaudvalget
Formål og indhold: Baggrund: Forslaget refererer til dagsorden for MKU af februar 2019 sag 2, bilag 1, slide 9, som henviser til prognose for fremtidigt forbrug af råstoffer (Danske Regioner/NIRAS 2018). Prognosen viser, at råstofforbruget vil stige, hvilket er i modstrid med FN verdensmål nr. 8. Region Hovedstaden arbejder som råstofmyndighed og regional aktør for implementering af cirkulær økonomi og fremme brugen af sekundære råstoffer Formål: Forslagets overordnede formål er at understøtte overgangen til cirkulær økonomi med særligt sigte på at fremme brugen af sekundære råstoffer (byggeaffald mv.) og reducere behovet for primære råstoffer (jomfrueligt sand og grus mv.). Dermed øges ressourceeffektiviteten samtidig med, at behovet for udlæg af arealer til råstofindvinding reduceres. <u>Initiativ for vidensopbygning og formidling for fremme af sekundære råstoffer</u> Dette budgetforslag omfatter et initiativ, som gennem vidensopbygning og formidling skal fremme bæredygtighed og genanvendelse, dels i regionen egne byggerier og i kommunerne, og dels generelt i byggesektoren. Initiativet skal ses i sammenhæng med det igangværende CityLoops-projekt, som i 2019 har opnået medfinansiering via EU (Horizon2020). CityLoops løber over 4 år og vedrører demonstrationsprojekter i Roskilde og Høje-Taastrup Kommune. Her udføres konkret nedrivningsarbejde og nybyggeri med særligt fokus på genanvendelse af byggeaffald / sekundære råstoffer og overskudsjord. I CityLoops udvikles viden og værktøjer for bl.a. udbud af bygge- og anlægsopgaver, indkøb, borgerinddragelse og kommunikation, kommunal jordstrategi og indikatorer for måling af ressourceeffektivitet. Projektet har 6 europæiske partnere, og Region Hovedstaden varetager projektlederrollen for aktiviteter med fokus på byggeaffald/sekundære ressourcer og overskudsjord. <u>Med dette initiativ kobles CityLoops til Region Hovedstadens (budgetforslag om) projekt for udvikling af værktøj for bæredygtighedsscreening og skal:</u> • kortlægge og analysere muligheder for anvendelse af sekundære råstoffer i regionens egne bygge- og anlægsprojekter samt nedrivningsprojekter, • formidle viden og værktøjer til kommuner på Sjælland • formidle viden og værktøjer til bygherrer og til byggebranchen i almindelighed.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid

	2020		2021		2022		2023	
Mio.kr.	CRU	CEJ	CRU	CEJ	CRU	CEJ	CRU	CEJ
Løn til evt. nye årsværk	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Øvrig drift	0,1		0,1		0,2		0,2	
Etableringsudgifter								
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	½	½	½	½	½	½	½	½
Angiv antal								
Samlet udgift	0.4	0.3	0.4	0.3	0.5	0.3	0.5	0.3

Det bør for forslaget vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Nærværende budgetforslag er tilpasset tidsrammen for CityLoops, som er et 4-årigt projekt med start den 1. oktober 2019 og udløb i 2023.

Initiativet realiseres i et samarbejde mellem Center for Ejendomme (CEJ) og Center for Regional Udvikling (CRU). Der er behov for en flerårig indsats indtil 2023 vedrørende erfaringsopsamling og -udbredelse.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgettaftalen:

Vi ønsker at sætte bæredygtighed højt på dagsordenen. Derfor er vi enige om at anvende 3 mio. kr. over 4 år, til at understøtte overgangen til en mere cirkulær økonomi inden for råstoffer og bygge materialer.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Budgetforslaget bidrager især til mål 11 (Bæredygtige byer og lokalsamfund), samt mål 12 (Ansvarligt forbrug og produktion), og tillige til mål 17 (Partnerskaber).

Initiativet vil bidrage til øget ressourceeffektivitet inden for forbrug og produktion og medvirke til at afkoble økonomisk vækst fra miljøforringelse, samt reducere den negative miljøbelastning pr. indbygger.

Initiativet vil understøtte integrerede politikker og planer, der stræber mod ressourceeffektivitet og tilpasning til klimaændringer og medvirke til, at der inden 2030 opnås en bæredygtig forvaltning og effektiv udnyttelse af naturressourcer, samt reduceret affaldsgenerering gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug.

Hertil kommer fremme af bæredygtig offentlige indkøbspraksis, samt fremme af effektive offentlige partnerskaber, offentligt-private partnerskaber og civilsamfundspartnerskaber.

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 8.3 En forstærket indsats overfor grundvandkritiske pesticider, herunder udbredelse af boringsnære beskyttelsesområder
Fremsat af: Miljø- og Klimaudvalget
Formål og indhold: Vi kæmper med lukning af drikkevandsboringer pga. pesticid og kemikaliefund. Kan regionen understøtte udbredelsen af boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og til hvilken omkostning? Og hvad vil det koste at udvide mængden af stoffer, vandet testes for, gerne til en totalscreening for alle stoffer? Administrationens vurdering: Der er en god idé at sætte fokus på pesticider, da pesticider har vist sig at udgøre et større problem end tidligere antaget. Kommunerne er myndighed i forhold til at etablere boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Kommunerne skal jf. tillægsaftalen til Pesticidstrategi 2017-21 senest i 2022 have gennemgået alle BNBO, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsats for at reducere risikoen for forurening med pesticider fra erhvervsmæssig anvendelse. Kommunerne er også myndighed overfor vandforsyningerne og pålægge forsyningerne at teste drikkevandet og det grundvand, der bruges til drikkevand, for pesticider og disses nedbrydningsprodukter jf. kravene i Drikkevandsbekendtgørelsen. Testen kan udvides, så den omfatter yderligere pesticider, som vides at være anvendt i vandindvindingsoplandet, og som vurderes at kunne udgøre en trussel for grundvandet. Forurening med pesticider kan stamme fra fladekilder og punktkilder. Fladekilder skyldes jordbrugsmæssig anvendelse af pesticider på marker, mens punktkilder er de områder, hvor pesticiderne er håndteret, f.eks. vaske- og påfyldningspladser for pesticider. Regionen kan jf. jordforureningsloven kun tage sig af pesticidforurening fra punktkilder, mens kommunerne har bemyndigelse og indsatsmulighed i forhold til pesticidforurening fra fladekilder. Indhold i forhold til en forstærket indsats: Det opstillede budgetforslag bygger på, at en forstærket indsats mod pesticider fra regionens vil give mest mulig værdi for pengene, hvis indsatsen sker i et samarbejde med vandforsyninger og kommunerne, som har bemyndigelse og indsatsmuligheder (fx udpegning af BNBO) i forhold til indsatsen mod pesticidfladekilder. Regionen vil i den forbindelse kunne bidrage med at skabe overblik over pesticidpunktkilder, herunder viden om, hvordan der skelnes mellem punktkilder og fladekilder. Bedre kendskab til pesticidpunktkilder er bl.a. afgørende viden for vandforsyningerne, når de skal fastlægge antallet af stoffer, vandet skal testes for, og optimere driften af kildepladserne bedst muligt. Hermed sikres en helhedsorienteret grundvandsbeskyttelse, hvor væsentlige risici håndteres og indsatserne understøtter hinanden. Der foreslås afsat en udviklingspulje på 6 mio. kr. fordelt over 2 år til en forstærket indsats overfor grundvandskritiske pesticider. Formålet er at udvikle nye metoder og viden til håndtering af grundvandskritiske pesticidforureninger i Region Hovedstaden. Det er et kriterie for anvendelsen af midlerne, at udviklingen af pesticidindsatsen sker i samarbejde med vandforsyninger og kommuner.

I Region Hovedstadens indsatsplan i forhold til jordforurening (Jordplanen) er der fokus på at håndtere forurening med klørede opløsningsmidler, som blandt andet har været brugt på renserier og i metalindustri til affedtning af metalemner. Disse stoffer er årsag til de værste forureninger af grundvandet i Region Hovedstaden og har gennem de seneste årtier været årsagen til de fleste lukninger af drikkevandsboringer. En indsats overfor pesticider er også mulig inden for rammerne af den politisk vedtagne jordplan i Region Hovedstaden og regionen kan inden for den gældende jordplan øge indsatsen i forhold til pesticider. Udfordringen er, at dette ville skulle ske inden for den eksisterende ramme. Det vil sige, at indsats mod forurenede grunde med klørede opløsningsmidler, som fortsat er nødvendig for at sikre væsentlige dele af fremtidens drikkevandsressource i Region Hovedstaden, ville blive svækket.

Den samlede forstærkede indsats overfor pesticider i den 2-årige periode forventes, sammen med de allerede etablerede 2 samarbejder i henholdsvis Nybølle og Marbæk, at medføre etableringen af et antal nye samarbejder/partnerskaber med forsyninger og kommuner i relation til afklaring af årsagerne til pesticidforurening af drikkevandsboringer i udvalgte grundvandsområder i Region Hovedstaden, samt udarbejdelse af forslag til indsatsmuligheder for de forskellige parter i samarbejdet. Såfremt det viser sig, at pesticidpunktkilder er en væsentlig årsag, og at der kan ske effektiv afværgeindsats af Region Hovedstaden, vil midlerne til en afværgeindsats skulle afholdes inden for det afsatte budget til oprensning af jord- og grundvandsforureninger i Region Hovedstaden.

En evt. beslutning om bevilling af midler til en forstærket indsats i forhold til pesticider forventes indbygget i kommende forslag om revideret jordplan, som planlægges fremlagt for udvalget for Miljø-og Klima og efterfølgende regionsrådet i henholdsvis 2. og 3. kvartal 2019.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk	0,3	0,3		
Øvrig drift	2,7	2,7		
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)	0,5	0,5		
Angiv antal				
Samlet udgift	3,0	3,0		

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Pesticidrester og kemikalier giver vores drikkevand store problemer. Derfor afsætter regionen en udviklingspulje på 6 mio. kr. til en forstærket indsats overfor grundvandskritiske pesticidforureninger i Region Hovedstaden.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget bidrager især til verdensmål 6 (rent vand og sanitet) og 3 (sundhed og trivsel), da en indsats mod pesticider i grundvandet vil bidrage til rent drikkevand og dermed mindske af faren for sundhedsskader som følge af forurening med pesticider i drikkevandet.

Forslaget bidrager også til verdensmål 15 (livet på land), da flere pesticidfri boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) vil øge biodiversiteten ved at skabe naturlige levesteder for insekter og dermed føde for fugle.

Endelig bidrager forslaget også til verdensmål 9 (industri, innovation og infrastruktur) og 17 (partnerskab for handling), idet formålet med forslaget er at udvikle nye metoder i samarbejde med vandforsyninger og kommuner.

Forslagets indvirkning på verdensmålene vurderes samlet set positivt.

BUDGETFORSLAG 2020-2023

TRAFIKUDVALGET

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 9.1 Opgradering af information ved stoppesteder				
Fremsat af: Trafikudvalget				
Formål og indhold: Forslaget har til formål at forbedre trafikinformationen på udvalgte stoppesteder på regionens buslinjer ved at implementere countdown-moduler, så busafgange i realtid kan ses ved stoppestederne. I forbindelse med effektiviseringen af Movias driftsomkostninger besluttede Movias bestyrelse at fjerne de trykte køreplaner fra alle busstoppesteder. Det har resulteret i en større debat om behovet for fysisk information ved stoppesteder, der resulterede i genopsættelse af rutebeskrivelserne ved stoppestederne med information om linjeføring og frekvens - men altså ikke de faktiske afgangstider. Ved at implementere countdown-moduler sikres både den efterspurgte fysiske information ved stoppestederne plus en forbedring i forhold til de trykte køreplaner, da bussens reelle afgangstider vises i tilfælde, hvor den eksempelvis er forsinket. Et countdown-modul koster ca. 17.000 kr. inklusiv opsætning, og har nogle mindre årlige driftsomkostninger, der dog dækkes af Movias budget. Movia kører dog i øjeblikket et udbud omkring en ny rammeaftale for countdown-moduler, der kan ændre prisen fremadrettet. Regionens buslinjer betjener i dag ca. 1.300 stoppesteder, hvoraf 151 allerede har countdown-moduler eller er ved at få det som eksempelvis stoppestederne på linje 200S. Det vil være en meget stor omkostning at implementere countdown-moduler på alle stoppesteder, og derfor foreslår administrationen at indkøbe og opsætte 100 countdown-moduler ved større regionale rejsmål samt mest benyttede busstoppesteder. Det foreslås, at Trafikudvalget godkender de endelige placeringer.				
Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)				
Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift				
Etableringsudgifter	1,7			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)				
Angiv antal				
Samlet udgift	1,7			
Forslaget kan ikke tilsagnsbudgetteres. Uddybende beskrivelse: Projektet kan skaleres op og ned afhængig af hvor mange countdown-moduler, der ønskes.				

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelene fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

God og korrekt trafikinformation er vigtigt for brugerne af den kollektive trafik, også ved stoppestederne. Vi har derfor afsat 1,7 mio. kr. til forbedring af trafikinformationen ved opsætning af 100 countdown-moduler, der viser bussernes reelle afgangstider og dermed også om bussen er forsinket.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget bidrager især til verdensmål 11 (bæredygtige byer og lokalsamfund), da det vil gøre den kollektive trafik mere inkluderende overfor sårbare befolkningsgrupper.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift				
Etableringsudgifter	2,7			
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	2,7			

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Der er mulighed for at tilpasse investeringsbeløbet med værdierne angivet i tabel 1.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Vi vil fastholde et højt serviceniveau i den kollektive trafik, således attraktiviteten for passagererne øges. Derfor investerer vi igen i år i tiltag, der sikrer at busserne kan komme hurtigere frem – denne gang på buslinje 123 mellem Glostrup og Roskilde.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget bidrager især til verdensmål 9 (industri, innovation og infrastruktur), da det sikrer en pålidelig og bæredygtig transportinfrastruktur, der øger den kollektive trafiks konkurrencedygtighed mod privatbilismen.

(A) Linjen kører også i Region Sjælland. Anlægsudgifter dækker kun tiltag i Region Hovedstaden.

(B) Høringsudgave – værdier kan ændre sig.

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 9.3 Kombinationsrejser med cykel				
Fremsat af: Trafikudvalget				
Formål og indhold: Hensigten er at etablere gode betingelser ved knudepunkter for at kombinere cykel med tog, bus og samkørsel og derved øge attraktiviteten af det regionale buslinjer og lokalbaner, som alternativ til privatbilen. Initiativet bygger videre på erfaringerne fra et projekt fra 2018 om cykelkombinationsrejser i regi af supercykelstisamarbejdet. Formålet var at forbedre koblingen mellem den lange cykeltur og kollektiv trafik. Projektet har skabt nye samarbejdsrelationer og er mundet ud i forsøg med tiltag, som skal skabe cykelvenlige knudepunkter (superhubs) og bedre trafikinformation for cykelrejsende. Eksempelvis har samarbejdspartnerne afprøvet cykeltransportbånd på stationstrapper og bedre integration af cykeldata i Rejseplanen. Erfaringerne og idéerne kan med fordel overføres til Movias strategiske net og udvikles i overensstemmelse med Movias arbejde om "Superstopet". Budgettiltaget går derfor ud på at kortlægge og vurdere det strategiske net i forhold til kombinationsrejser med cykel. Der afdækkes for eksempel, hvilke knudepunkter på nettet, der har et særligt stort potentiale for cykelkombinationsrejser, samt hvilke konkrete tiltag der med fordel kan implementeres. Tiltaget munder således ud i konkrete, fysiske forbedringer på udvalgte lokaliteter. Aktiviteterne gennemføres i tæt samarbejde med Movia, Lokaltog og kommuner. Der afsættes cirka 0,5 mio. kr. til undersøgelser/forberedelser og cirka 2,5 mio. kr. til at etablering/anlæg. I alt 3 mio. kr. over to år fra 2020. Beløbet kan godt nedskaleres, men det vil så få den konsekvens, at der vil blive råd til mindre anlæg.				
Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid				
Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	1,0	2,0		
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)				
Angiv antal				
Samlet udgift	1,0	2,0		
Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.				
Evt. uddybende beskrivelse: Tiltaget kan tilsagnsbudgetteres med 3 mio. kr. i 2020, såfremt midlerne overføres til en ekstern samarbejdspartner, fx en kommune eller et trafikselskab.				
Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt):				
Sundhedskassen				
Den regionale udviklingskasse	x			
Det sociale område				

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Der afsættes xx mio. kr. over x år til analyser og anlæg, som skal etablere gode betingelser ved knudepunkter for at kombinere cykel med tog, bus og samkørsel. Formålet er at fremme sund og grøn transport samt at øge attraktiviteten af det regionale buslinjer og lokalbaner, som alternativ til privatbilen.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget bidrager til verdensmål 11 (bæredygtige byer og lokalsamfund), da det vil understøtte udviklingen af en mere tilgængelig, sund og grøn transport. Det bidrager også til verdensmål 17 (partnerskab for handling), eftersom forslaget skal gennemføres i samarbejde med relevante aktører.

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 9.4 Fortsat indsats for støjbekæmpelse
Fremsat af: Trafikudvalget
Formål og indhold: Den 12. marts 2019 godkendte regionsrådet udmøntningen af midler på 2 mio. kr. til bekæmpelse af trafikstøj. På mødet blev der fremlagt i alt 3 forslag. Regionsrådet godkendte det 1. forslag. Med dette forslag fremlægges nogle af de vigtigste elementer fra de to andre forslag, som kan indarbejdes i en videre indsats i tillæg til forslag 1. Elementer i den videre indsats kan være: • Støjhotspot analyse som datamæssigt og visuelt kortlægger, hvor de største trafikstøjsudfordringer i regionen er. Herunder bygger videre på og nyttiggøre det datagrundlag, som er skabt i forbindelse med regionens analyse af luft- og støjforurening fra 2018. Pris 400.000 kr. (afhængigt af detaljeringsniveau og datapræcision) Analysen er yderst relevant nu hvor regeringen har lagt op til udmøntning af en national støjpulje på 1,6 mia. kr. Analysen vil basere sig på kommunernes og vejdirektoratets nyeste støjkortlægninger samt dialog med regionen kommuner, som ikke har gennemført støjkortlægninger. • Et simpelt prioriteringsværktøj, hvor kommuner og region kan sammenligne en række forskellige støjindsatser også i kombinationer, deres omkostninger og gevinster. Herunder medregning af genevirkning fra motorveje, værdien af lokalitetens anvendelse og arealudnyttelse, sundhed mv. Pris 300.000 kr. (afhængigt af detaljeringsniveau) • Afholdelse af politisk forum (2020-2022). herunder afholdelse af politiske møder, hvor politikere fra kommuner, region og Folketinget inviteres til en drøftelse af støjproblematikken, politiske indsatser og teknologiske muligheder. Pris ca. 150.000 kr. (afhængigt af detaljeringsniveau og behov for at facilitere af politiske dialoger mellem møderne) • Demonstration (2021-2022): 250.000 kr. fortsættelse af pulje som gælder i 2019-2020. • Deltagelse i Silent City (2021-2022): 150.000 kr, ift. til det årlige budget for 2019-2020 • Kompetenceopbygning i kommuner (2021-2022) på trafikstøjsområdet, som forlængelse af indsatsen i 2019-2020. Herunder analyser, materiale og seminarer indenfor områderne; (pris ca. 250.000 kr.). ○ kommunerne skal pr. 2022 støjkortlægge i et nyt EU beregningsværktøj CNOSSOS i stedet for Nord2000. Der kommer til at være store udfordringer med at kunne sammenligne og forstå kortlægningen i 2022 med den fra 2017. CNOSSOS er en helt anden mere primitiv beregningsmodel. Kommunerne skal hjælpes til, hvordan skal man læse de nye resultater, hvordan opstår forskellene, og hvilken betydning vil det have. Hvor er eks. de systematiske forskelle mellem Nord 2000 og CNOSSOS. ○ Der er et stigende behov fra borgerne om, at kommunen skal gøre en indsats og være bedre til at kommunikere støjhandlingsplaner og kommunens indsats. En fælles indsats med at skabe bedre illustrationer, kommunikationsredskaber, gode illustrationer af problemstillinger, mv. ville hjælpe kommunerne rigtig meget. ○ Håndtering af trafikstøjsudfordringer i de 18 kommuner, som ikke er forpligtiget til at lave støjkortlægninger. Hvordan kan vi hjælpe de kommuner

- i regionen, som ikke skal støjkortlægge til bedre at indtænke støj i deres planlægning og gennemføre indsatser for at hindre trafikstøj.
- Tværgående kompetenceudvikling ift. hastighed, belægning, støjskærme, borgerinddragelse, målinger, etc.

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	0,5	0,6	0,4	
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye) Angiv antal				
Samlet udgift	0,5	0,6	0,4	

Det bør for forslaget vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Hvis der er tale om 1-årige projekter, og ved forslag der har puljelignende karakter, bedes anført, om projektets omfang kan skaleres op eller ned.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgettaftalen:

Op mod 500.000 boliger i regionen er påvirket af for meget støj i forhold til vejledende grænseværdier. Derfor har vi afsat xxx mio. til at fortsætte den videre indsats med støj. Elementer i denne indsats er bl.a. støjhotspot-analyse, prioriteringsværktøj for støj, udvikling af pulje til demonstrationsprojekter, videreførelse af Silent City-projektet samt afholdelse af politiske fora, der skaber opmærksomhed om støjproblematikken.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Denne indsats er i overensstemmelse med FN's verdensmål 3 om sundhed og trivsel og at sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper, og særligt mål 3.9 om, at antallet af dødsfald og sygdomstilfælde so som følge af udsættelse for farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening skal reduceres væsentligt inden 2030.

Budgetlægningen 2020-2023

Budget/finansieringsforslag: 9.5 Videreførelse af indsatsen for grøn mobilitet og infrastruktur (CPH Electric mm.)
Fremsat af: Trafikudvalget
Formål og indhold: Forslaget har til formål at forlænge indsatsen for grøn mobilitet og infrastruktur (CPH Electric mm.) ved at sikre intern finansiering, således at man kan forsætte arbejdet med omstilling til grønne køretøjer i regionen. Hovedstadsregionen er udfordret af øget trængsel, støj- og luftforurening samt udledning af CO2 fra transportsektoren. Desuden har transportsektoren fortsat høj udledning af CO2 og langsom omstilling til grøn transport med bl.a. elbiler. Årsagen er bl.a. fortsat manglende viden og erfaringer på området hos kommunerne og de private virksomheder samt begrænset koordinering i forhold til eks. udbygning af ladeinfrastruktur. Efter en periode med stigende afgifter på elbiler og begrænset udbud af grønne køretøjer, er der nu ved at blive lanceret en lang række nye el- og opladningshybride biler. Indsatsen skal derfor fokusere på to områder: 1. Hjælpe til med at reducere CO2-, luft- og støjforurening gennem styrkelse af overgangen til elektriske køretøjer, samt køretøjer drevet med brint og biogas, hvor dette måtte være mere hensigtsmæssigt. 2. Reducere trængslen ved at styrke multimodale løsninger i den offentlige transport ved at fremme udbredelsen af lette elektriske køretøjer, el-cykler, el-scootere mm. og lette overgangen til delejenester i by og land. Konkret foreslås det, at regionen i samarbejde med relevante aktører skal arbejde videre med at være en videns- og projekthub for elbiler og tilhørende grønne transportløsninger. Formålet skal være at servicere offentlige og private virksomheder i deres omstilling til grønne transportformer samt direkte og indirekte, hjælpe med at understøtte omstillingen hos borgerne. Herunder kan der i samarbejde med relevante aktører opbygges et fælles adgangspunkt (eks. hjemmeside) for viden og erfaringsudveksling på e-mobilitet. Niveauer for interaktion: • På regionalt niveau skal der arbejdes med vidensdeling og pilotprojekter. • På kommunalt og virksomhedsniveau skal der arbejdes videre med "best practices" for udbygning af ladeinfrastruktur, udbud og omstilling af bilflåder. Der er her en mulighed for at styrke indsatsen og skabe grundlag for, at vi i 2030 har en million grønne biler, som både regering og opposition har vision om, hvoraf halvdelen forventes at være i hovedstadsregionen. Regionens indsats for grøn mobilitet og CPH Electric bruges på nuværende tidspunkt til at være rammesættende og faciliterende for udviklingen i hele Greater Copenhagen, så indsatserne bliver sammenhængende og effektive ift. miljø, klima og omstilling til grøn mobilitet.

Både i advisory board tilknyttet CPH Electric og i regionens samarbejdsnetværk efterspørges der fortsat styrket organisering, der kan varetage denne rolle, og sikre et bredt fremskridt i hele hovedstadsregionen, særligt i de kommende år, hvor udbredelsen af elbiler forventes at stige kraftigt.

CPH Electric modtager mange henvendelser fra kommuner og andre, der ønsker sparring og hjælp i deres arbejde med at omstille til grøn mobilitet, bl.a. om opladning. Regionen har gennem den udførte indsats opbygget gode relationer og samarbejder på tværs af aktører i hele regionen, samt deltaget i en række projekter med støtte fra staten og EU. Der er derfor et stærkt fundament for det fremtidige arbejde

Forslagets konsekvenser - økonomi, personale og tid (skriv tallet med 1 decimal)

Mio.kr.	2020	2021	2022	2023
Løn til evt. nye årsværk				
Øvrig drift	3,0	3,0	3,0	3,0
Etableringsudgifter				
Årsværk (hvis der skal ansættes nye)				
Angiv antal				
Samlet udgift	3,0	3,0	3,0	3,0

Det bør for forslag vedr. det regionale udviklingsområde anføres, om forslaget kan tilsagnsbudgetteres.

Evt. uddybende beskrivelse:

Indsatsen kan skaleres op og ned, hvis der mangler midler til grøn mobilitet. Den årlige finansiering er sat til 3 mio. kr. årligt, der er det nuværende finansieringsniveau for indsatsen, men der er mulighed for en skalering nedad mod 1,5 mio. kr. årligt. Det vil dog have konsekvenser for regionens evne til at hjemtage midler, opretholde sin evne som vidensbank og sikre medfinansiering fra andre offentlige partner (se bilag 1).

Den hidtidige indsats har været drevet internt og har derfor ikke kunnet tilsagnsfinansieres. Der arbejdes dog på et tættere samarbejde med Gate21, hvilket forventes at muliggøre tilsagnsfinansiering af 75% af det valgte beløb.

Anfør, hvilket område forslaget vedrører (finansieringsmæssigt): Hvis forslaget finansieres af flere kasser, skal andelen fra kasserne anføres (fx sundhed 1/3, regional udvikling 2/3).

Sundhedskassen	
Den regionale udviklingskasse	x
Det sociale område	

Første udkast til tekst til selve budgetaftalen:

Indsatsen for grøn mobilitet og infrastruktur (CPH Electric mm.) har til formål at reducere den øgede luft- og støjforurening, trængsel og CO₂-udledning, som Region Hovedstadens borgere oplever som følge af en stor befolkningstilvækst og et ændret transportmønster. Med indsatsen kan Regionen sikre den grønne omstillingen ved at bruge Copenhagen Electric til at koordinere de offentlige aktører i Greater Copenhagen, så indsatserne bliver sammenhængende og ressourceeffektive, både i forhold til miljø, investering og økonomi.

Budgetinitiativets understøttelse af FN's verdensmål:

Forslaget Grøn Mobilitet og Infrastruktur bidrager især til verdensmål 11 (bæredygtige byer og lokalsamfund) og verdensmål 3 (sundhed og trivsel), da omstillingen til grøn transport mindsker den lokal udledning af støj- og luftforurening, samt verdensmål 13 (klimaindsats), da eldrevne køretøjer er emissionsfrie og ingen NOx og CO2-udledning har. Forslaget vurderes også at bidrage til verdensmål 9 (industri, innovation og infrastruktur), da det vil fremme innovationen og udviklingen af grønne transportformer og bidrage til at omstillingen sker på en så omkostningseffektiv og bæredygtig måde som muligt.

